**Valiokunnan mietintö TaVM 23/2026 vp─ HE 96/2026 vp**

# Talousvaliokunta

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kirjanpitolain, kaupparekisterilain 11 §:n ja tilintarkastuslain muuttamisesta**

## JOHDANTO

### *Vireilletulo*

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kirjanpitolain, kaupparekisterilain 11 §:n ja tilintarkastuslain muuttamisesta (HE 96/2026 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

### *Asiantuntijat*

Valiokunta on kuullut:
- erityisasiantuntija Toni Hagner, työ- ja elinkeinoministeriö
- kehittämisasiantuntija Kristiina Häkkinen, Patentti- ja rekisterihallitus
- toiminnanjohtaja Elina Koskentalo, XBRL Suomi
- johtava asiantuntija Hannu Ylänen, Elinkeinoelämän keskusliitto ry
- johtava asiantuntija Ville Kajala, Keskuskauppakamari
- johtava asiantuntija Mira Merikanto, Suomen Taloushallintoliitto ry
- johtava asiantuntija Jarkko Raitio, Suomen Tilintarkastajat ry
- asiantuntija Antti Turunen, Suomen Yrittäjät ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:
- Tilastokeskus
- Verohallinto
- Finanssiala ry
- Mikro- ja yksinyrittäjät ry

## HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi kirjanpitolakia, kaupparekisterilakia ja tilintarkastuslakia. Tilinpäätös ja toimintakertomus laadittaisiin ja ilmoitettaisiin rekisteröitäväksi digitaalisessa muodossa, jos kirjanpitovelvollinen on rekisteröity osakeyhtiönä tai se on avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, jonka kaikki vastuunalaiset yhtiömiehet ovat osakeyhtiöitä. Niin ikään tilinpäätösmerkintä ja tilintarkastuskertomus laadittaisiin digitaalisesti.

Valmis
5.0

Muutokset eivät koskisi pakottavana esimerkiksi osuuskuntia, asunto-osakeyhtiöitä, säätiöitä tai yhdistyksiä eivätkä muita yksityisoikeudellisia oikeushenkilöitä. Säännöksen ulkopuolelle jäävät myös luottolaitokset ja vakuutusyhtiöt, joiden oikeushenkilömuodoista säädetään erikseen ja jotka ovat erityisessä viranomaisvalvonnassa harjoittamansa toiminnan vuoksi.

Sivuliikettä koskevien tilinpäätöstietojen digitaalisesta ilmoittamisesta Patentti- ja rekisterihallitukselle säädettäisiin kaupparekisterilaissa.

Ehdotuksella pantaisiin täytäntöön tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseen ja julkistamiseen liittyviltä osin yhtiöoikeutta koskeva direktiivi.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2027. Lakeja sovellettaisiin 1.7.2027 tai sen jälkeen alkaviin tilikausiin. Sellaiseen digitaalisesti raportoivaan kirjanpitovelvolliseen, jolla ei ole velvollisuutta valita tilintarkastajaa, kirjanpitolakia sovellettaisiin kuitenkin vasta 1.7.2028 tai sen jälkeen alkaviin tilikausiin.

## VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

### *Esityksen tausta ja tavoitteet*

Hallituksen esitys liittyy EU-direktiivien 2017/1132 ja 2025/25 digitaalisia tilinpäätöstietoja koskevien säännösten kansalliseen täytäntöönpanoon ja osaltaan myös pääministeri Orpon hallitusohjelman datataloutta ja digitalisaatiota koskeviin kirjauksiin.

Digitaalisten tilinpäätösten ilmoittaminen vapaaehtoisesti kaupparekisteriin on ollut mahdollista vuodesta 2019. Vuonna 2024 Patentti- ja rekisterihallitukselle ilmoitettiin noin 13 000 digitaalista tilinpäätöstä. Kirjanpitolakiin, kaupparekisterilakiin ja tilintarkastuslakiin ehdotettavien muutosten myötä osakeyhtiöiden ja eräiden muiden yritysten tilinpäätökset ja toimintakertomukset on jatkossa ilmoitettava rekisteröitäväksi Patentti- ja rekisterihallitukselle digitaalisessa muodossa. Saadun selvityksen mukaan ehdotettu sääntely koskee noin 250 000:ta yhtiötä.

Tilinpäätösraportoinnin digitalisointia koskevan esityksen tavoitteena on edistää yritysten tilinpäätöstietojen läpinäkyvyyttä, tiedon saatavuutta sekä kaupparekisterin EU-tasoista yhteenliittämistä. Hallitusohjelman mukaisesti EU-lainsäädännön toimeenpanon yhteydessä vältetään kansallista lisäsääntelyä.

Talousvaliokunta kannattaa siirtymistä kohti laajempaa digitaalista tilinpäätösraportointia, sillä se mahdollistaa taloudellisen tiedon paremman hyödynnettävyyden eri käyttötarkoituksiin ja varmistaa datan oikeellisuutta. Hallituksen esityksessä todetun mukaisesti digitilinpäätöksen ilmoittamiskäytännön vakiintuminen vähentää todennäköisesti yritysten hallinnollista taakkaa ja siihen liittyviä kustannuksia pitkällä aikavälillä. Digitaaliset tilinpäätökset edesauttavat laajempaa Yritysten digitalous -hankkeen toteutumista.

Talousvaliokunta pitää lakiehdotuksia tarpeellisina ja puoltaa niiden hyväksymistä jäljempänä esitetyin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

***Soveltamisala***

Velvoite laatia tilinpäätös ja toimintakertomus digitaalisessa muodossa koskee kaikkia osakeyhtiöitä sekä niitä avoimia yhtiöitä ja kommandiittiyhtiöitä, joissa kaikki vastuunalaiset yhtiömiehet ovat joko suoraan tai välillisesti osakeyhtiöitä. Sen sijaan ehdotetut muutokset eivät koske osuuskuntia, asunto-osakeyhtiöitä, säätiöitä tai yhdistyksiä eivätkä muita yksityisoikeudellisia oikeushenkilöitä. Talousvaliokunta pitää näitä direktiivin mukaisia rajauksia perusteltuina.

Hallituksen esityksen mukaan sääntelyn ulkopuolelle jäävät myös luottolaitokset, vakuutusyhtiöt ja työeläkeyhtiöt sekä niiden sivuliikkeet, koska niiden oikeushenkilömuodoista säädetään erikseen ja koska ne ovat erityisessä viranomaisvalvonnassa harjoittamansa toiminnan vuoksi. Asiantuntijalausunnossa on kuitenkin tuotu esiin, että finanssialan yritysryhmissä on edellä mainittujen yhtiöiden lisäksi useita muitakin oikeushenkilö- ja yhtiömuotoja, joihin kohdistuu erityistä viranomaisvalvontaa. Talousvaliokunta ehdottaa finanssialaa koskevan soveltamisalapoikkeuksen laajentamista jäljempänä yksityiskohtaisista perusteluista ilmenevällä tavalla.

***Digitaalisen tilinpäätöksen asema***

Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että virallisena tilinpäätöksenä pidetään yhtiökokouksessa vahvistettua ja hallituksen sekä mahdollisen toimitusjohtajan allekirjoittamaa tilinpäätöstä ja että Patentti- ja rekisterihallitukselle toimitettava digitaalinen tilinpäätös on juridiselta luonteeltaan jäljennös. Asiantuntijalausunnoissa on tuotu esille, että digitilinpäätöksen oikeudellinen asema ei ole lakiehdotuksen perusteella riittävän selkeä, vaan säännökset ja perustelut vaikuttavat keskenään osin ristiriitaisilta.

Talousvaliokunta korostaa, että kirjanpitolakiin ehdotetut muutokset eivät tarkoita sitä, että digitaalisesti raportoivien kirjanpitovelvollisten virallinen tilinpäätös olisi jokin muu asiakirja kuin yhtiökokouksessa vahvistettu ja hallituksen sekä mahdollisen toimitusjohtajan allekirjoittama tilinpäätös. Patentti- ja rekisterihallitukselle rekisteröitäväksi toimitettava tilinpäätös on juridiselta luonteeltaan jäljennös sen teknisestä muodosta riippumatta. Tähän liittyen valiokunta ehdottaa tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi kirjanpitolain 3 luvun 8 §:n 3 momentin ja 9 §:n 1 momentin täsmentämistä jäljempänä yksityiskohtaisista perusteluista ilmenevällä tavalla.

***Muunninpalvelu***

Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että Patentti- ja rekisterihallitus tarjoaa maksuttoman muunninpalvelun digitaalisesti raportoiville pienille yrityksille. Valiokunta toteaa, että kirjanpitolain 1 luvun 4 a ja 4 b §:n määritelmät pien- ja mikroyrityksestä edellyttävät, että kirjanpitovelvollisella on takanaan vähintään kaksi päättynyttä tilikautta. Näin ollen hallituksen esitykseen sisältyvä sääntely ei ota huomioon toimintaansa aloittavien yritysten mahdollista

tarvetta käyttää muunninpalvelua. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa sääntelyn täsmentämistä siten, että kirjanpitolain määritelmät täyttävien pien- ja mikroyritysten lisäksi myös toimintansa aloittaneet yritykset voivat muuntaa tilinpäätöksensä digitaaliseen muotoon muunninpalvelun avulla.

## VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

### 1. Laki kirjanpitolain muuttamisesta

**8 §. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatiminen fyysisinä asiakirjoina tai digitaalisessa muodossa.** Valiokunta ehdottaa teknisenä muutoksena 2 momentin 4 ja 5 kohtien täsmentämistä päällekkäisen sääntelyn välttämiseksi.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen tilinpäätös, toimintakertomus ja konsernitilinpäätös on laadittava niiden rekisteröintiä varten digitaalisessa muodossa. Mainința rekisteröinnistä on tarpeen, jottei digitaalisen tilinpäätöksen oikeudellinen asema jää epäselväksi.

Valiokunta ehdottaa 4 momenttiin sisältyvän soveltamisalapoikkeuksen laajentamista finanssialan yritysten yhdenmukaisen kohtelun varmistamiseksi. Näin ollen digitaalisesti raportoivaa kirjanpitovelvollista koskevia säännöksiä ei sovelleta luottolaitosten, vakuutusyhtiöiden ja työeläkeyhtiöiden lisäksi sijoituspalveluyrityksiin, rahastoyhtiöihin ja talletuspankkien yhteenliittymiin, niihin kuuluvien yritysten määräysvallassa oleviin yhteisöihin sekä yhtiöihin, jotka yhdistellään luottolaitoksen tai vakuutusyhtiön konsernitilinpäätökseen, eikä edellä mainittujen sivuliikkeisiin.

**8 a §. Digitaalisen muodon sisältö.** Hallituksen esitykseen sisältyvän 4 momentin mukaan Patentti- ja rekisterihallitus julkaisee päätöksensä tilinpäätös- ja toimintakertomustaksonomiasta kullekin raportoitavalle kalenterivuodelle sitä edeltävän kesäkuun loppuun mennessä. Asiantuntijalausunnossa on todettu, että ehdotettu aikataulu taksonomioiden valmistumisesta on liian kireä ja käytännössä mahdoton toteuttaa.

Asiantuntijalausunnossa todetun mukaisesti sähköisen raportoinnin onnistunut käyttöönotto edellyttää kuitenkin, että ohjelmistotoimittajilla on riittävän aikaisin käytettävissään lopulliset taksonomiat, tekniset määritykset, validointisäännöt, esimerkki- ja testiaineistot, toimiva testiympäristö sekä selkeä muutostenhallintaprosessi. Saadun selvityksen mukaan kansainvälisesti hyväksytty käytäntö on ollut, että vakiintuneessa käytössä olevasta taksonomiasta julkaistaan uusi versio puoli vuotta aiemmin kuin sen käyttö raportoinnissa alkaa, eli esimerkiksi tilikauden 2025 tietoihin käytettävä taksonomia voidaan julkaista kesäkuussa 2025 ja varsinainen raportointi alkaa keväällä 2026. Valiokunta ehdottaa säädettäväksi, että Patentti- ja rekisterihallitus julkaisee raportoitavaa kalenterivuotta koskevan taksonomiapäätöksen viimeistään kyseisen kalenterivuoden kesäkuun loppuun mennessä eikä hallituksen esityksen mukaisesti raportoitavaa kalenterivuotta edeltävän kesäkuun loppuun mennessä.

**8 b §. Muunninpalvelu.** Hallituksen esitykseen sisältyvän 1 momentin mukaan digitaalisesti raportoiva kirjanpitovelvollinen pien- ja mikroyritys voi muuntaa tilinpäätöksensä digitaaliseen muotoon Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämän muunninpalvelun avulla. Valiokunta ehdottaa sääntelyn täsmentämistä siten, että kirjanpitolain määritelmät täyttävien pien- ja mikroyritysten lisäksi myös toimintansa aloittaneet yritykset voivat muuntaa tilinpäätöksensä digitaaliseen muotoon muunninpalvelun avulla.

**9 §. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen ilmoittaminen rekisteröitäväksi.** Pykälän 1 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen on ilmoitettava digitaalisessa muodossa laadittu jäljennös tilinpäätöksestään, toimintakertomuksestaan ja konsernitilinpäätöksestään rekisteröitäviksi Patentti- ja rekisterihallitukselle. Maininta jäljennöksestä on tarpeen, jottei digitaalisen tilinpäätöksen oikeudellinen asema jää epäselväksi.

Säännöksen perusteella digitaalisesti raportoivien kirjanpitovelvollisten on toimitettava digitaalinen jäljennös tilinpäätösasiakirjoistaan Patentti- ja rekisterihallitukselle rekisteröitäväksi riippumatta Patentti- ja rekisterihallituksen tietoteknisistä valmiuksista ja niihin perustuvien viranomaispäätösten antamisaikataulusta.

**2. Laki kaupparekisterilain 11 §:n muuttamisesta**

**31 §. Verohallinto.** Asiantuntijalausunnossa on kiinnitetty huomiota siihen, että digitaaliseen tilinpäätösraportointiin siirryttäessä Verohallinnon pdf-muotoisten tilinpäätöskopioiden toimittaminen kaupparekisteriin käy tarpeettomaksi. Tämän vuoksi talousvaliokunta ehdottaa Verohallintoa koskevan pykälän 1 momentin täydentämistä. Jos kirjanpitovelvollinen ilmoittaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröitäväksi digitaalisessa muodossa, kirjanpitovelvollinen toimittaa nämä asiakirjat suoraan Patentti- ja rekisterihallitukselle eikä Verohallinnon tarvitse näin ollen jatkossa toimittaa näitä asiakirjoja rekisteriviranomaiselle. Ehdotettavan täydennyksen vuoksi myös lain nimikettä ja johtolausetta ehdotetaan muutettavaksi.

**3. Laki tilintarkastuslain muuttamisesta**

**4 §. Tilinpäätösmerkintä.** Valiokunta ehdottaa pykälän täydentämistä Patentti- ja rekisterihallituksen määräyksenantovaltuutta koskevalla säännöksellä.

**5 §. Tilintarkastuskertomus.** Valiokunta ehdottaa pykälän täydentämistä Patentti- ja rekisterihallituksen määräyksenantovaltuutta koskevalla säännöksellä.

**5 a §. Kestävyysraportoinnin varmennuskertomus.** Valiokunta ehdottaa hallituksen esityksestä poiketen voimassa olevan 6 momentin säilyttämistä ennallaan ja kestävyysraportoinnin varmennuskertomuksen digitaalista laatimista koskevan säännöksen siirtämistä uuteen 9 momenttiin. Lisäksi uuteen momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös Patentti- ja rekisterihallituksen määräyksenantovaltuudesta.

## VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

*Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 96/2026 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen.* ***(Valiokunnan muutosehdotukset)***

***Valiokunnan muutosehdotukset***

# 1.

# Laki

## kirjanpitolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* kirjanpitolain (1336/1997) 7 luvun 24 §, sellaisena kuin se on laissa 1249/2023,

*muutetaan* 3 luvun 9 §, sellaisena kuin se on ~~osaksi~~ laeissa 1304/2004, 1249/2023 ja 569/2023, sekä

*lisätään* 3 lukuun siitä lailla 1620/2015 kumotun 8 §:n tilalle uusi 8 § ja 3 lukuun uusi 8 a–8 c § seuraavasti:

3 luku

### Tilinpäätös ja toimintakertomus

8 §

*Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatiminen fyysisinä asiakirjoina tai digitaalisessa muodossa*

Tilinpäätös ja toimintakertomus laaditaan fyysisinä asiakirjoina tai digitaalisessa muodossa.

Tässä laissa tarkoitetaan *digitaalisesti raportoivalla kirjanpitovelvollisella* kirjanpitovelvollista, joka on:

1) rekisteröity osakeyhtiönä;
2) avoin yhtiö, jonka kaikki yhtiömiehet ovat osakeyhtiöitä;
3) kommandiittiyhtiö, jonka kaikki vastuunalaiset yhtiömiehet ovat osakeyhtiöitä;
4) avoin yhtiö, jonka kaikki yhtiömiehet ovat 2, 3 ja 5 kohdassa tarkoitettuja yhtiöitä;

5) kommandiittiyhtiö, jonka kaikki vastuunalaiset yhtiömiehet ovat 2–4 kohdassa tarkoitettuja yhtiöitä.

Digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen tilinpäätös, toimintakertomus ja konsernitilinpäätös on laadittava niiden rekisteröintiä varten digitaalisessa muodossa. Kestävyysraportointiyrityksen tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen, kestävyysraportin ja toimintakertomuksen digitaalisuudesta säädetään 7 luvussa. Sivuliikettä koskevien tilinpäätöstietojen ilmoittamisesta digitaalisessa muodossa Patentti- ja rekisterihallitukselle säädetään kaupparekisterilaissa (564/2023).

Luottolaitoksiin, vakuutusyhtiöihin ja työeläkeyhtiöihin, sijoituspalveluyrityksiin, rahastoyhtiöihin ja talletuspankkien yhteenliittymiin, niihin kuuluvien yritysten määräysvallassa oleviin yhteisöihin sekä yhtiöihin, jotka yhdistellään luottolaitoksen tai vakuutusyhtiön konsernitilinpäätökseen, ja edellä mainittujen sivuliikkeisiin ei sovelleta digitaalisesti raportoivaa kirjanpitovelvollista koskevia säännöksiä.

8 a §

*Digitaalisen muodon sisältö*

Digitaalinen tilinpäätös, toimintakertomus ja konsernitilinpäätös laaditaan noudattaen sähköistä XHTML-muotoa. Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksellä määrätään, mitkä tiedoista on varustettava digitaalisilla iXBRL-merkinnöillä (*päätös tilinpäätös- ja toimintakertomustaksonomiasta*).

Jollei muusta laista tai Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu, Patentti- ja rekisterihallitus voi kohdistaa päätöksensä tilinpäätös- ja toimintakertomustaksonomiasta yhteen tai useampaan:

1) oikeushenkilölajiin;
2) toimialaan;
3) tilinpäätöksen tai konsernitilinpäätöksen osaan;
4) toimintakertomuksen osaan.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, Patentti- ja rekisterihallitus voi päätöksellään tilinpäätös- ja toimintakertomustaksonomiasta määrätä XHTML-muodon sijasta noudatettavaksi muuta sähköistä muotoa edellyttäen, ettei tämä ole Euroopan unionin lainsäädännön vastaista eikä omiaan estämään tietojen välittämistä Euroopan unionin yhteisiin järjestelmiin.

Patentti- ja rekisterihallitus julkaisee päätöksensä tilinpäätös- ja toimintakertomustaksonomiasta kullekin raportoitavalle kalenterivuodelle viimeistään kyseisen kalenterivuoden kesäkuun loppuun mennessä. Sen estämättä, mitä edellä tässä momentissa säädetään, Patentti- ja rekisterihallitus voi tehdä päätökseensä täydennyksiä tai täsmennyksiä, jos ne perustuvat:

1) velvoitteeseen muussa laissa;
2) Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanoon;
3) verotusmenettelyn toteuttamiseen.

8 b §

*Muunninpalvelu*

Digitaalisesti raportoiva kirjanpitovelvollinen, joka on pien- tai mikroyritys taikka toimintaansa aloittava yritys, voi muuntaa tilinpäätöksensä digitaaliseen muotoon Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämän muunninpalvelun avulla.

Muunninpalvelulla muodostetun digitaalisen tilinpäätöksen rekisteröitäväksi ilmoittamisesta säädetään 9 §:ssä.

Muunninpalvelun käyttämisessä noudatettavasta menettelystä annetaan tarkemmat määräykset Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksellä.

8 c §

*Digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen liitetiedot*

Sen lisäksi, mitä tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetään, on digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen liitetietoihin merkittävä:

1) sen yksilöivä eurooppalainen tunniste, jota tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1132 soveltamissäännöistä rekistereiden yhteenliittämisjärjestelmän edellyttämien teknisten eritelmien ja menettelyjen osalta ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/2244 kumoamisesta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/1042 liitteen 9 kohdassa (EUID-tunniste);

2) sen työntekijöiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana.

Jos digitaalisesti raportoiva kirjanpitovelvollinen, joka on velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöksen, kuuluu itse tytäryrityksenä konserniin, jonka perimmäiseen konsernitilinpäätöksen laatineeseen emoyritykseen sovelletaan Suomen tai muun Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädäntöä, on digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen tilinpäätökseen merkittävä liitetietona konsernitilinpäätöksen laatineesta perimmäisestä emoyrityksestä seuraavat tiedot:

1) toiminimi:
2) oikeushenkilömuoto;
3) EUID-tunniste;
4) valtio, jossa emoyritys on rekisteröity.

Digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen on merkittävä konsernitilinpäätökseen liitetietona Suomessa tai muualla Euroopan talousalueella sijaitsevasta tytäryrityksestä, joka yhdistellään digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen konsernitilinpäätökseen:

1) toiminimi;
2) kotipaikka;
3) oikeushenkilömuoto;
4) tieto Euroopan talousalueen valtiosta, jossa tytäryritys on rekisteröity,
5) rekisterinumero;
6) EUID-tunniste, jos tytäryritys on oikeushenkilö, jota tarkoitetaan tietyistä yhtiöoikeuden osa-alueista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1132 liitteessä II

tai direktiivien 2009/102/EY ja (EU) 2017/1132 muuttamisesta digitaalisten välineiden ja prosessien käytön laajentamiseksi ja parantamiseksi yhtiöoikeuden alalla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2025/25 liitteessä IIB.

Jos digitaalisesti raportoiva kirjanpitovelvollinen, joka on velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöksen, kuuluu tytäryrityksenä konserniin, jonka perimmäiseen konsernitilinpäätöksen laatineeseen emoyritykseen sovelletaan Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion lainsäädäntöä, on digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen tilinpäätökseen merkittävä liitetietona konsernitilinpäätöksen laatineesta emoyrityksestä seuraavat tiedot:

1) toiminimi;

2) valtio, jossa emoyritys on rekisteröity;

3) rekisterinumero ja rekisterin nimi, jos ne ovat digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen saatavilla.

Jos digitaalisesti raportoiva kirjanpitovelvollinen kuuluu konserniin, jonka konsernitilinpäätöksen laatineeseen perimmäiseen emoyritykseen sovelletaan Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion lainsäädäntöä, mutta perimmäinen emoyritys ei itse laadi konsernitilinpäätöstä, on digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen tilinpäätökseen merkittävä liitetietona Suomessa tai muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröidystä yrityksestä, jonka konsernitilinpäätökseen digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen tilinpäätös yhdistellään, seuraavat tiedot:

1) toiminimi

2) oikeushenkilömuoto;

3) EUID-tunniste, jos se on oikeushenkilö, jota tarkoitetaan tietyistä yhtiöoikeuden osa-alueista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1132 liitteessä II tai direktiivien 2009/102/EY ja (EU) 2017/1132 muuttamisesta digitaalisten välineiden ja prosessien käytön laajentamiseksi ja parantamiseksi yhtiöoikeuden alalla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2025/25 liitteessä IIB;

4) valtio, jossa yritys on rekisteröity.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetään, on digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen Euroopan talousalueen ulkopuolisesta tytäryrityksestä, joka yhdistellään digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen konsernitilinpäätökseen, merkittävä konsernitilinpäätökseen liitetietona:

1) toiminimi;

2) sääntömääräinen kotipaikka;

3) rekisterinumero ja rekisterin nimi, jos nämä tiedot ovat digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen saatavilla.

Patentti- ja rekisterihallituksen on toimitettava tässä pykälässä tarkoitetut tiedot digitaalisessa muodossa kaupparekistereiden yhteenliittämisjärjestelmään, josta säädetään tietyistä yhtiöoikeuden osa-alueista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1132 22 artiklassa. Tietojen on perustuttava Patentti- ja rekisterihallitukselle kulloinkin viimeksi rekisteröitäväksi ilmoitettuun tilinpäätökseen.

9 §

*Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen ilmoittaminen rekisteröitäväksi*

Digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen on ilmoitettava digitaalisessa muodossa laadittu jäljennös tilinpäätöksestään, toimintakertomuksestaan ja konsernitilinpäätöksestään rekisteröitäviksi Patentti- ja rekisterihallitukselle.

Jäljennös fyysisinä asiakirjoina laaditusta tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta on ilmoitettava rekisteröitäväksi, jos kirjanpitovelvollinen on:

1) osuuskunta;
2) keskinäinen vakuutusyhtiö;
3) vakuutusyhdistys; tai
4) muu kirjanpitovelvollinen, joka on pienyritystä suurempi.

Jos edeltävän momentin 4 kohdassa tarkoitetun kirjanpitovelvollisen on laadittava konsernitilinpäätös, pienyritykselle säädettyjen rajojen ylittyminen tai alittuminen määräytyy konsernitilinpäätöksen perusteella.

Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, noudatetaan 7 luvussa tarkoitetun yrityksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröimisessä, mitä mainitussa luvussa säädetään.

Kirjanpitovelvollisen on ilmoitettava tilinpäätös ja toimintakertomus rekisteröitäväksi kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Osakeyhtiötä ja osuuskuntaa koskevista määräajoista säädetään erikseen.

Patentti- ja rekisterihallitus voi antaa päätöksen, jolla mahdollistetaan, että myös muu kirjanpitovelvollinen kuin digitaalisesti raportoiva kirjanpitovelvollinen saa laatia ja ilmoittaa tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa rekisteröitäviksi digitaalisessa muodossa.

Patentti- ja rekisterihallitus voi antaa tarkempia määräyksiä tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja muiden digitaalisessa muodossa rekisteröitäviksi ilmoitettavien asiakirjojen toimittamisessa noudatettavista menettelytavoista ja muista niiden rekisteröintimenettelyyn liittyvistä teknisistä seikoista.

---

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan 1 päivänä heinäkuuta 2027 tai sen jälkeen alkaviin tilikausiin. Sellaisen digitaalisesti raportoivan kirjanpitovelvollisen osalta, jolla ei ole velvollisuutta valita tilintarkastajaa, lakia sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivänä heinäkuuta 2028 tai sen jälkeen alkaviin tilikausiin.

---

**2.**

# Laki

## kaupparekisterilain 11 ja 31 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* kaupparekisterilain (564/2023) 11 §:n 3 momentti ja 31 §:n 1 momentti sekä
*lisätään* 11 §:ään uusi 5 ja 6 momentti
seuraavasti:

11 §

*Sivuliikkeen ilmoitusvelvollisuus*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Jos ulkomaisen elinkeinonharjoittajan tilinpäätösasiakirjoja ei ole laadittu, tarkastettu ja julkistettu Euroopan unionin säädösten mukaisesti tai vastaavalla tavalla, kirjanpitolain mukaisesti laadittu sivuliikkeen tilinpäätös on ilmoitettava rekisteröitäväksi kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Jos ulkomainen elinkeinonharjoittaja ei 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa rinnastu oikeudelliselta muodoltaan osakeyhtiöön, sivuliikkeen rekisteriviranomaiselle ilmoittamaa elinkeinoharjoittajan tilinpäätöstä ei aseteta kaupparekistereiden yhteenliittämisjärjestelmän välityksellä saataville, ellei siihen ole Euroopan unionin lainsäädäntöön perustuvaa velvollisuutta.

Jos ulkomainen elinkeinonharjoittaja 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa rinnastuu oikeudelliselta muodoltaan osakeyhtiöön, sivuliikkeen tilinpäätösasiakirjojen laadinnassa ja rekisteröitäväksi ilmoittamisessa sovelletaan, mitä kirjanpitolain 3 luvun 8, 8 a ja 8 b §:ssä säädetään digitaalisesta muodosta. Sivuliikkeen tilinpäätöksen liitetietona on tällöin ilmoitettava sivuliikkeen yksilöivä eurooppalainen tunniste, jota tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1132 soveltamissäännöistä rekistereiden yhteenliittämisjärjestelmän edellyttämien teknisten eritelmien ja menettelyjen osalta ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/2244 kumoamisesta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/1042 liitteen 9 kohdassa ja sivuliikkeen työntekijöiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana. Sen lisäksi, mitä edellä tässä momentissa säädetään, sivuliikkeen tilinpäätöksen liitetietona on ilmoitettava ulkomaisesta elinkeinonharjoittajasta seuraavat tiedot:

1) toiminimi;
2) valtio, jossa elinkeinoharjoittaja on rekisteröity;
3) rekisterinumero ja rekisterin nimi, jos ne ovat sivuliikkeen saatavilla.

31 § (Uusi)

*Verohallinto*

Verohallinto voi antaa salassapitosäännösten estämättä rekisteriviranomaiselle kirjanpitovelvolliselta verotuksen toimittamista varten saamansa tuloslaskelman ja taseen sekä muut tiedot ja asiakirjat, jotka kirjanpitovelvollinen on tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröimiseksi velvollinen tämän lain tai muun lain nojalla toimittamaan rekisteriviranomaiselle. Jos kirjanpitovelvollinen ilmoittaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröitäväksi digitaalisessa muodossa, kirjanpitovelvollisen on toimitettava nämä asiakirjat suoraan rekisteriviranomaiselle.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

_____

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Lakia sovelletaan 1 päivänä heinäkuuta 2027 tai sen jälkeen alkaviin tilikausiin.

_____

# 3.

# Laki

## tilintarkastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
*muutetaan* tilintarkastuslain (1141/2015) 3 luvun 4 § ja 5 §:n 1 momentti ~~ja 5 a §:n 6 momentti~~,
sellaisina kuin ne ovat, 3 luvun 4 § ~~ja 5 a §:n 6 momentti~~ laissa 1250/2023 ja 3 luvun 5 §:n 1 momentti laissa 622/2016, sekä
*lisätään* 5 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1250/2023 ja 556/2026, uusi 9 momentti seuraavasti:

3 luku

**Tilintarkastuksen ja kestävyysraportointivarmentamisen sisältö**

4 §

*Tilinpäätösmerkintä*

Kun tilintarkastus on suoritettu, tilintarkastajan on joko tehtävä tilinpäätökseen merkintä, jossa viitataan tilintarkastuskertomukseen, tai muutoin yksilöitävä tilintarkastuskertomuksessaan luotettavalla tavalla tilinpäätös, josta tilintarkastuskertomus on annettu. Kirjanpitolain 3 luvun 8 a §:ssä tarkoitettuun digitaalisessa muodossa laadittuun tilinpäätökseen tilinpäätösmerkintä laaditaan digitaalisesti. Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksellä määrätään, mitkä tilinpäätösmerkinnän tiedoista on varustettava digitaalisilla merkinnöillä.

5 §

*Tilintarkastuskertomus*

Tilintarkastajan on annettava kultakin tilikaudelta päivätty ja allekirjoitettu tilintarkastuskertomus. Tilintarkastuskertomuksessa on yksilöitävä sen kohteena oleva tilinpäätös sekä ilmoitettava, mitä tilinpäätössäännöstöä tilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu. Tilintarkastuskertomuksessa on ilmoitettava, mitä tilintarkastusstandardeja tilintarkastuksessa on noudatettu. Lisäksi tilintarkastuskertomuksessa on ilmoitettava tilintarkastajan toimipaikka. Digitaalisessa muodossa laaditun tilinpäätöksen tilintarkastuskertomus laaditaan digitaalisesti. Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksellä määrätään, mitkä tilintarkastuskertomuksen tiedoista on varustettava digitaalisilla merkinnöillä.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

5 a §

*Kestävyysraportoinnin varmennuskertomus*

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

~~Kestävyysraportoinnin varmennuskertomus laaditaan digitaalisesti. Kestävyystarkastusyhteisön puolesta varmennuskertomuksen allekirjoittaa päävastuullinen kestävyysraportointitarkastaja. Jos varmennuksen toimittamista varten on valittu useita kestävyysraportointitarkastajia tai kestävyystarkastusyhteisöjä, kunkin tarkastajan ja kunkin yhteisön puolesta toimivan tarkastajan on allekirjoitettava varmennuskertomus.~~

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Kestävyysraportoinnin varmennuskertomus laaditaan digitaalisesti. Patentti- ja rekisterihallituksen päätöksellä määrätään, mitkä kestävyysraportoinnin varmennuskertomuksen tiedoista on varustettava digitaalisilla merkinnöillä.

———

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan 1 päivänä heinäkuuta 2027 tai sen jälkeen alkavien tilikausien tilintarkastukseen.

---

Helsingissä 2.10.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Vilhelm Junnila ps
varapuheenjohtaja Pauli Aalto-Setälä kok
jäsen Noora Fagerström kok
jäsen Kaisa Garedew ps
jäsen Lotta Hamari sd
jäsen Timo Harakka sd
jäsen Pertti Hemmilä kok
jäsen Riitta Kaarisalo sd
jäsen Hilkka Kemppi kesk
jäsen Timo Mehtälä kesk
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Merja Rasinkangas ps
jäsen Heikki Vestman kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Maiju Tuominen